

ken staan langs de veldwegen tusschen St. Rosakapel, Leijenbroek en Watersliede.

Waarschijnlijk hebben vogels het zaad overgebracht. De plant werd aan Dr. de Wever vertoond en door hem gedetermineerd.

H. SCHMITZ, S. J.

Van 'n oude Vogel-collecte.

Christiaan Quix (geb. te Hoensbroek L., 1773, en overleden te Aken, 1844) is 'n zeer bekende persoonlijkheid als historicus.

Hij heeft vooral naam gemaakt, door wat hij publiceerde over de geschiedenis der stad Aken.

Ook als schrijver van enkele natuurhistorische boekjes vindt men zoo nu en dan z'n naam nog wel eens vermeld in Antiquarische boekenlijsten.

Wat minder bekend mag heeten is 't feit, dat Christiaan Quix 'n zeer kundige préparateur van vogels is geweest. Als dusdanig had hij 'n uitgebreide collectie, die hij verkocht heeft aan Roldue.

Volgens Dr. C. Wacker „Leben und Werke des Aachener Geschichtsschreibers Christian Quix“, Aachen 1891, zou de verzameling van hieruit in 1837 naar 't Belgische Redemptoristenklooster van St. Truijen verhuisd zijn (??)

Kan een onzer lezers ons hieromtrent nader inlichten?

Of zou 't ook kunnen, dat Dr. Wacker zich vergist?

Is de vogelverzameling van Christiaan Quix mischen naar St. Truijen gegaan, toen het Seminarie van 't Bisdóm Luik werd overgeplaatst van Roldue naar St. Truijen?...

Zoo ja, dan zal de collectie wel in 1843 Roldue verlaten hebben.

JOS. CREMERS.

Juglans regia L. racemosa Duh. (Troswalnoot).

Evenals onze gewone Eik, Beuk, Berk enz. is ook de Walnoot een zeer veelvormige boomsoort, zelfs als we afzien van de Aziatische variëteiten, die volgens Dode's jongste onderzoekingen tot aparte soorten verheven worden.

voortreffelijk geslaagde tentoonstellingen achter den rug en laten wij daarom nu eens onze krachten wijden aan een Paddenstoelententoonstelling.

Wie van de leden helpt er aan mede? Gaarne ontvang ik daarvoor opgave, liefst een lange reeks van namen, want vele handen maken het werk licht! En dan zullen wij ze laten verschijnen, die zwammen uit de bosschen, weiden, duinen en ravijnen in al hun kleurenpracht en fraaie vormen, al die bonte russula's, die forsehe boleten en elegante weidezammetjes. En zooveel mogelijk in hun natuurlijke omgeving!

Het blijft dus afgesproken, niet waar? Volgend jaar October de tentoonstelling. Wie helpen er mee?

* * *

En nu die kastanje. 't Begon met een trein die een half uur te laat vertrok naar Kerkrade, waar we een verhoor moesten afnemen. En met dat verhoor ging het ook niet te best: Bewerk maar eens een half zieken, dooven, ouden mijnwerker met 27 ingewikkelde vraagpunten! 't Eind was, dat wij de comparitie maar staakten en dat de trein, waarmee we terugmoesten, weg was. Dan maar wandelen; magnifiek hefstweer! Van Vink naar Chèvremont en toen op Staatsmijn Wilhelmina af.

Vooreerst kan haar blad, dat in zijn gewonen vorm al heel sierlijk is, zeer varieeren. De zijblaadjes kunnen heel diep ingesneden zijn (laeniata) of onregelmatig bochtig gelobd (heterophylla) of wel er is alleen één heel groot regelmatig eindblad met of zonder een paar kleine zijblaadjes aan een korten steel (monophylla).

Van de variaties voor de groeiwijze kweekt men een vorm met hangende takken (pendula).

Voor al talrijk zijn de variaties voor de vrucht.

Normaal begint de Okkernoot eerst op 6—10-jarigen leeftijd vruchten te dragen; een var. die reeds na 3—4 jaar noten oplevert, groeit langzaam en heestervormig, (fertilis = fruticosa = frutescens = praeparturiens). Ze draagt overvloedig en is zaadvast.

Wat de vrucht zelf betreft is deze zoo variabel in grootte, vorm en dikte der buitenste en binnenste schaal, in vorm, smaak en oliegehalte der pit, dat 't te ver zou voeren hier al deze variëteiten op te noemen.

De binnenste schaal kan zoo dun zijn, dat hier en daar de pit bloot komt. Toch behouden deze noten bij 't bewaren evenlang en evengoed smaak. Ze zijn een aardige versnapering voor de meezen (noyer à mėsange).

Een vorm met buitengewoon dikke en harde binnenste schaal (angulosa) levert 't mooiste en beste notenhout.

Vrij veel vindt men nog de Kleinvruchtige Walnoot (microearpa) met noten van hoogstens 2 c.M., maar zeer smakelijke pit.

't Grootst aantal notebomen in ons gewest heeft vruchten van ± 4.3 c.M., maar ook hier bestaat er een haast onafzienbare reeks van ondervormen met kleiner of grooter, harder of weeker noten.

Zeer zelden ziet men de Roodsehillige (rubra), met rose schil om de pit, en de Spitsvruchtige W. (oblonga) met smalle, smakelijke noten met zeer langen top.

De Grootvruchtige W. (macroearpa, maxima) wordt hier en daar nog wel gekweekt als „Kranennoot“. De boom is in alle deelen iets forseher, de noot kan tot 8 c.M. lang worden op 6 breed, maar er bestaan alweer vele ondervormen, als boven; de pit vult den steenkern niet geheel op en is flauwer van smaak.

Als baken de Kolenberg, precies een scherp gepunte, scheef gezakte pyramide.

Dwars door stoppelvelden, over omgeploëde landerijen, langs tal van bordjes met art. 461 Stwb. en over een hek bereiken wij nieuw Ehrenstein, dat als een droombeeld lag in den doodstillen tuin vol oude dahlia's en struiken en boomen in wondere herfsttinten. En tegenover het eenzame huis aan de andere zijde van den kleinen vijver stond een zware boom en 't gras daaronder was bezaaid met aardappelen, neen, noten zei een ander. Waren 't noten of kastanjes die groote grauwege vruchten met knobbeljes als rudimentaire stekels? We braken de dikke schilhuls open: 't waren kastanjes! Maar welke? Niemand van ons kende ze. Geen nood. Eenige exemplaren meegenomen en 's avonds een als monster zomder waarde gezonden naar den redder uit den nood, Dr. de Wever te Nuth. En 't antwoord kwam dra: 't waren vruchten van aesculus Pavia, aesc. flava of een hunner bastaarden oersling; de bloemen moesten beslissen! Maar met dat al dreigt m'n bijdrage zulke dimensies aan te nemen, dat ik van de redactie 't verwijt krijg dat ik te veel kostbaar papier in beslag neem en van onze lezers dat ik hun geduld al te veel op de proef stel. Dus daarom voor heden basta!

Heerlen-Welten, Oct. '16.

D. F.